

جنبش عدالت‌خواه دانشجویی، یکی از پنج اتحادیه دانشجویان در کشور است. ایده اولیه این جنبش، در سال ۸۱ و پس از پیام مقام معظم رهبری به دومین همایش سراسری جنبش دانشجویی شکل گرفت. آیت‌الله خامنه‌ای در ایسن پیام، جنبش دانشجویی را به حساسیت‌ها درباره مسائل جاری مملکت فراخواندند. ایشان در این پیام خطاب به دانشجویان فرمودند: «امروز عدالت است. دانشجوی جوان اگر چه خود برخاسته از قشرهای مستضعف جامعه هم نباشد، به عدالت اجتماعی و پُر کردن شکاف‌های طبقاتی به چشم یک آرزوی بزرگ و بی‌بدیل می‌نگرد. این احساس و عدالت است. دانشجوی پر ارج و مبارک است و می‌تواند پایه قضاوت‌ها و برنامه‌های عملی او برای حال و آینده باشد. اگر عدالت-عدالت واقعی و ملموس و نه فقط سخن گفتن از عدالت- آرزو و آرمان و هدف برنامه‌ریزی‌هاست، پس باید هر پدیده ضدعدالت در واقعات کشور مورد سؤال قرار گیرد.»

پس از این پیام، جمعی از دانشجویان انقلابی که تا پیش از آن در محافل حزب‌اللهی گوناگون به صورت پراکنده کار می‌کردند، در یک نقطه متمرکز شدند. این دانشجویان پیش از تشکیل جنبش، با انتشار نشریاتی به بیان عقاید خود می‌پرداختند. نشریاتی چون هفت قفل (نشریه معاونت فرهنگی بسیج دانشگاه امام صادق(ع))، خیزش(نشریه مجمع دانشجویان حزب‌الله دانشگاه علم و صنعت)، مستضعفین (نشریه داشگاه شریف) و برخی نشریات بیرون دانشگاهی مانند سوره و ابرار از جمله پانوق‌های مکتوب آنان بود. مؤسسات فرهنگی مانند میثاق، مجمع مطالبه مردمی و انجمن طلاب و دانشجویان مشهد مقدس نیز از جمله حلقه‌هایی بودند که به هم پیوستند و در نهایت، جنبش عدالت‌خواه دانشجویی متولد شد. جنبش دانشجویی همیشه خود را در مسیر عدالت و عدالت‌خواهی می‌دید. اما این ایجاد ارتباطات تشکیلاتی بود که به جنبش عدالت‌خواه هویت داد. در اواخر سال ۸۲، نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاهها جنبش را به رسمیت شناخت. این شناسایی از آن جهت بود که جنبش، خود را متعهد به اسلام و انقلاب می‌دانست. هدایت فکری استایدی چون حسن رحیم‌پور ازغدی، محمداصقاف کوشکی و وحید جلیلی و آیات عظام، آیت‌الله مصباح‌یزیدی و آیتالله جوادی آملی، نشانگر ریشه‌های انقلابی این جریان است. در سال‌های بعد، این جنبش همواره سعی کرد تا بنابر مانیفست خود، فرآنجاحی باشد و ضمن دفاع از مستضعفین، به هدف خود که همان کارآمدی نظام اسلامی است، نزدیک‌تر شود. در دهه ۸۰ فعالیت‌های این جنبش در کنار سایر اتحادیه‌های دانشجویی، باعث شد تا توده‌ای طبایعی برای فعالیت‌های دانشجویی شکل گیرد. یکی از جنجالی‌ترین اقدامات آنان، در سرمای

«عدالت‌خواهی از صراط حق تا کژراهه!»

دانشگاه تهران، از جمله کسانی بود که در طی سالیان فعالیت جنبش، همواره در میان اعضا حاضر می‌شد و خوراک فکری بسیاری از آنان را تأمین می‌کرد. سخنرانی‌های نامبرده در جنبش به حدسی بود که برخی او را پدر مینوی جنبش می‌نامیدند! او مخصوصاً در میان عدالت‌خواهان کربلای پنج است و نسل و اله‌الجبر چهار و عملیات خیبر و عملیات بدرند. این جوان‌های امروز هم مثل همان جوان‌های بیست و پنج سال پیش، اسی سال پیش، آماده می‌دانند.

به تدریج مسیر خود را تغییر دادند. جنبشی که خود را امدار انقلاب اسلامی می‌دانست، اما امروز برخی از فرزندانش حرف‌هایی می‌زدند که بیشتر همسویی با دشمنان تلقی می‌شد. این گردرسی تنها مواضع سیاسی را در بر نمی‌گرفت، بلکه در برخی موارد، بنیان‌های اعتقادی برخی از اعضای جنبش به لزه افتاده و یا خاک یکسان می‌شد. در ادامه به برخی از این مواضع می‌پردازیم.

«سعید-ز» استاد بازنشسته گروه فلسفه نامبرده با بیان اینکه دانشگاه تهران دارای بیش از ۷۰۰ تفاهم‌نامه همکاری با دانشگاه‌های معتبر در قاره‌های مختلف است، تصریح کرد: هر چند در تبادل‌ات علمی تلاش کرده‌ایم که حداکثر استفاده از ظرفیت‌های این تفاهم‌نامه‌ها صورت گیرد ولی تنها بخشی از جنبه‌های این تفاهم‌نامه‌ها عملیاتی شده است.

وی با استقبال از انعقاد تفاهم‌نامه بین

اجرائی خواهد شد. تأکید دیگر مبتنی بر این است که دعوت از هیئت‌های خارجی بر اساس نیازهای کشور صورت گیرد و به جای تفاهم‌نامه با آنها فرآرد تحقیقاتی منعقد شود. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری درباره اولویت‌های وزارت علوم در زمینه توسعه دیپلماسی علمی گفت: دیپلماسی علمی چند جنبه دارد، اولیسن جنبه آن در پذیرش دانشجویان خارجی است، خوشبختانه نه شورایعالی انقلاب فرهنگی مصوب کرده‌ایم به مؤسسات برای جذب دانشجوی خارجی مجوز ارائه کنند که تاکنون چنین مصوبه‌ای نداشتیم.

وی ادامه داد: همچنین آئین نامه‌هایی را مصوب کردیم که اگر اساتید ما با گروه‌های تحقیقاتی خارج از کشور کار علمی پژوهشی و فناوری انجام دهند، امتیاز خاصی به آنها تعلق می‌گیرد.

وزیر علوم تحقیقات و فناوری افزود: همچنین در حال تأسیس پارک علم و فناوری بین‌المللی ایران هستیم که بر اساس آن شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند با خارج کشور،

شرکت‌های دانش‌بنیان شکل دهند، در عرصه ایجاد مخابرات علمی نیز، مجلات علمی را ترغیب می‌کنیم در هیئت تحریریه خود با اساتید چند دانشگاه خارجی همکاری داشته باشند.

نامبرده ادامه داد: چند دیدار با سفیران و وزیران علمی کشورهای همسایه در زمینه رفت و آمد و تعاملات علمی داشته‌ایم و همچنین در زمینه مرجعیت علمی نیز اتفاقات خوبی افتاده است و ۱۸ مجله علمی ما تحت

نمایه بین‌المللی در آمده است. در ملاحظه مرجعیت و دیپلماسی علمی علاوه‌بر وزارت علوم، اقداماتی نیز توسط دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز فناوری بزرگ کشور صورت گرفته است که می‌توان به انعقاد قرارداد مشترک بین دانشگاه گیلان و دانشگاه SZEGED مجارستان اشاره کرد، دانشگاه گیلان در راستای گسترش همکاری‌های علمی بین مؤسسات آموزش عالی با هدف توسعه بین‌المللی‌سازی آموزش، توسعه تبادل اسناد و دانشجو، گسترش روابط فرهنگی، فعالیت‌های علمی - تحقیقاتی و آموزشی مشترک، قرارداد همکاری مشترک میان دانشگاه گیلان و دانشگاه SZEGD مجارستان منعقد کرد.

همچنین دانشگاه تهران اردیبهشت ماه سال جاری تفاهم‌نامه همکاری با دانشگاه دولتی بلگراد به عنوان بزرگ‌ترین دانشگاه صربستان به امضا رساند. رئیس دانشگاه تهران گفت: دانشگاه تهران در رتبه‌بندی بین‌المللی رتبه‌های بین ۴۰۰ تا ۵۰۰را در میان دانشگاه‌های سراسر جهان به خود اختصاص داده و همسواره تبادل علمی با دانشگاه‌های کشورهای مستقل جزو اولویت‌های دانشگاه تهران در ارتباطات بین‌المللی است.

دانشگاه تهران و دانشگاه بلگراد، ابراز امیدواری کرد که از حداکثر ظرفیت‌های این تفاهم‌نامه برای گسترش همکاری‌های علمی بین دو کشور استفاده شود. پژوهشگاه‌ها و مراکز علمی در حوزه فرصت‌های مطالعاتی، انجام تحقیقات میان‌رشته‌ای بین اسنادان دو دانشگاه و همچنین تبادل اسناد و دانشجو با دانشگاه و همچنین تبادل اسناد و دانشجو با دانشگاه بلگراد همکاری داشته باشد.

درهمین‌زمینه‌رئیس‌دانشگاه‌شهیدبهشتی،

رود: «برای برداشتن نخستین گام اصلاح ساختاری عرصه سیاست منط و غیر مردم‌سالارانه میراث نظام شاهنشاهی، ما هیچ مغزی نداریم جز اینکه اولاً، گفتمان‌های متعذّر غیرفرمایشی و خودجوش را تمهید و تقویت کنیم. و ثانیاً، احزاب مستقل خودجوش طبیعی بومی مردمی را تمهید و تقویت کنیم. بیفزایم که پیش‌شرط برداشتن این گام دوشاخه، پذیرش صادقانه و اعتراف شجاعانه این حقیقت بسیار تلخ است که رجال سیاسی ما در صیحه‌دم انقلاب ۵۷ علی‌العموم چنین بلوغ و تربیت سیاسی را نداشتند. چنین آگاهی و آرمانی، و خواست و اراده‌ای علی‌العموم وجود نداشت.»

نامبرده این اظهارات را با زسستی مشفقانه، درحالی مطرح می‌کرد که در سیره رهبران انقلاب، همواره نگرش مردم، از جایگاه والایی برخوردار بود است. از میان انبوه شواهدی که در رد این نظر «سعید-ز» معتقد است که از ابتدا، تلاش مسئولین و رهبران نظام بر این بوده که مردم از صحنه سیاست کنار روند و جمهوریت به محاق

گسترش و تعمیق سطح ارتباطات علمی و فناوری با کشور روسیه و چین را مهم خواند و گفت: در سال‌های اخیر ۲۰ تفاهم‌نامه همکاری بین دانشگاه شهید بهبهشتی و دانشگاه‌های روسیه امضا شده است. مسئولان دانشگاه شهید بهبهشتی ۷ یا ۷ مراکز علمی روسیه بازدید و ۱۷ هیئت روسی و قزاقی از دانشگاه دیدار کردند؛ همچنین ۱۷ اعزام فردی و گروهی در قالب بورس علمی داشتیم.

آموزش عالی بر مدار «دیپلماسی علمی»

برنامه‌های وزارت علوم برای تحقق دیپلماسی علمی بر چند محور استوار است. تقویت تبادل استاد و دانشجو یعنی همان رویکرد قبلی با توسعه بیشتر و همکاری هدفمند و با برنامه‌ریزی با کشورها برای عقد قراردادهای بین‌المللی که منجر به رفع نیازهای داخل کشور شود. مهم‌ترین تبادل استاد و دانشجو با دانشگاه بلگراد همکاری داشته باشد. درهمین‌زمینه‌رئیس‌دانشگاه‌شهیدبهشتی،

معصومین و تاسی به آنان می‌دانستند. اما ناگفته پیداست که بیشتر از چیزی برای تشویش آذنان عمومی و سر و صدای رسانه‌ای نبوده است. این نامه به شدت باعث ذوق زدگی رسانه‌های معاند شد و واکنش‌های بسیاری را بر انگیخت. این امر باعث واکنش منفی سایر عدالت‌خواهان و فعالین دانشجویی شد.

پس از حوادث تلخ دی ماه ۹۶ و آبان ۹۸، عده‌ای از عدالت‌خواهان مشنی مقابله با نظام را پیش گرفتند. برخی از عدالت‌خواهان مثل «محمدجواد-م» که پیش‌تر در حضور رهبری نیز به بیان مطالباتشان پرداخته بودند، پس از آبان ۹۸، نظام را متهبه به «کشتار» مردم کردند. و این موضوع در حالی بیان می‌شد که بارها و بارها، صف مردم از اغتشاشگران مسلح جدا شده بود.

شاید ریشه موضع‌گیری این گروه از عدالت‌خواهان با نظام، نه درد معیشت مردم، که ناکامی در برخورد سخت با نظام باشد. به عنوان مثال «علی-ن»، دیگر عضو شورای مرکزی عدالت‌خواهان، در سالل ۹۸ در میانه اغتشاشات دستگیر شدد و البته با رأفت نظام، تنها به شش ماه حبس و شلاق تعلیقی محکوم شد. او پس از آبان ۹۸، نظام اسلامی را مساوی استبداد توصیف کرد. گویی فراموش کرده که روزی در تشکل عدالت‌خواهان، جمهوری اسلامی را نماد مقابله با سلطه و استبداد می‌دانستند.

«حسین‌ش» هم از دیگر دبیران جنبش عدالت‌خواه دانشجویی بود. او همصدا با دشمنان خارجی ایران، تحریم انتخابات را خواستار شد، حتی محروم شدن تیم ملی ایران را از جام جهانی، کوچک‌ترین مجازات برای حکومت دانست! او البته رسماً از گذشته خود اعلام پشیمانی کرده و اکنون اکانث توئیتر او، ملغمه‌ای از الفاظ رکیک است. به حکومت و دعوت به اغتشاش و آشوب است. آشوب علیه کشوری که روزی او بالاترین سمت را در یکی از بزرگ‌ترین تشکلهای دانشجویی آن داشت.

به نقل از خبرگزاری فارس؛ البته جنبش عدالت‌خواه دانشجویی، همیشه تلاش داشته تا ساحت خود را از حضور عناصری بی‌اعتقاد به اسلام و انقلاب پاک نگذارد. در سال ۹۸، دبیر عملکرده خود پاسخگو باشد. البته نقد و بررسی عملکرد رهبران، از پندر مینوی یادآور خاطره رهبری بارها بر آن صحه گذاشتند، اما غرض از چنین نامه از پیش مشخص است. آنان از آیت‌الله خامنای خواستند تا اراج به مسائلی همچون «اهداف حضور جمهوری اسلامی در منطقه» و «شکل گیری توافق برجام» پاسخگو باشند. حال آنکه ایشان در سخنرانی‌های خود، پیش‌تر این موارد را به تفصیل توضیح داده‌اند. علاوه‌بر آن، اقشار مختلف مردم در دیدار با رهبر انقلاب در مناسبت‌های مختلف، نقطه نظرات خود را بیان می‌کنند. از جمله دانشجویان عدالت‌خواه که هر سال در دیدار دانشجویان با رهبری حاضر بوده‌اند و سؤالات خود را مطرح کرده و پاسخ وجود دارد، تنها به یادآوری فراندوم ۱۲ فروردین ۵۸ و اشارهای به بیانات حضرت امام(ره) بسنده می‌کنیم. «آلان کلفمیا، ما مسئولیم همه‌مان،

آنها از ما بالاتر است، از آنجا فناوری به داخل کشور انتقال خواهیم داد، که خدا را شکر در این زمینه هم وضعیت خوبی داریم. برای مثال معاون وزیر علوم کشور علیمپیین که مراجعه کرده بود خیلی علاقه‌مند بود که در «نانوتکنولوژی» و «مهندسی پزشکی» با ما چین ارتباط دارند.

شرکت‌هایی که در پارک‌های فناوری رشد می‌کنند، با تبدیل این پارک‌ها به پارک‌های فناوری بین‌المللی، می‌توانند یک پایگاهی

آن‌ها از ما بالاتر است، از آنجا فناوری به داخل کشور انتقال خواهیم داد، که خدا را شکر در این زمینه هم وضعیت خوبی داریم. برای مثال معاون وزیر علوم کشور علیمپیین که مراجعه کرده بود خیلی علاقه‌مند بود که در «نانوتکنولوژی» و «مهندسی پزشکی» با ما همکاری داشته باشد.

قائم‌مقام وزیر علوم در امور بین‌الملل قانم نشان کرد: رئیس‌تویبیتاک با حضور در وزارت علوم اعلام کرد که یک سری الملل تک‌نولوژی از ترکیه به ایران صورت گرفته و یک سری تکنولوژی نیز بالعکس از ایران به ترکیه انجام میگردد، این جالب بود که حتی ترک‌ها نیز متقاعد شده‌اند که ما در برخی از دستاوردها، حرف برای گفتن داریم. برای مثال در بحث راه‌سازی، پل‌سازی، سدسازی، تونل‌سازی کشور ما پیشرفت‌های خوبی داشته است.

وی افزود: در بحث کشاورزی نیز پیشرفت‌های خوبی داشته‌ایم. در ناتو تکنولوژی واقعاً در دنیا حرف برای گفتن داریم و جزو چند کشور اول جهان در این زمینه هستیم.

بنابراین تویبیتاک در زمینه‌هایی علاقه‌مند بود با کشور ما همکاری داشته باشد، اسم زمینه‌های همکاری را عنوان نمی‌کنم، چون مقصد اول باید تفاهم‌نامه و قراردادمان را امضا کنیم، وقتی نهایی شد، زمینه‌های همکاری را اعلام خواهیم کرد.

قائم مقام وزیر علوم در امور بین‌الملل افزود: در مورد روسیه، چندین سال است که با این کشور، همکاری داریم.

کشور روسیه در زمینه نفت و گاز بسیار پیشرفته است و ما نیز کشوری هستیم که در بحث نفت و گاز و انرژی حرف برای گفتن داریم و در سال‌های اخیر دانشجویان زیادی بزرگی انجام دهیم.

وی ادامه داد: انتقال تکنولوژی به کشورهایی که سطح تکنولوژی آنها از کشور ما پایین‌تر است مطمئناً از سمت کشور ما صورت خواهد گرفت، اسما در رابطه با کشورهای که وضعیت تکنولوژی و فناوری هم در خارج از کشور داشته باشد و این مسئله برای ما بسیار مهم بوده و بر روی آن پافشاری می‌کنیم که بتوانیم حرکت‌های بزرگی انجام دهیم.

وی ادامه داد: انتقال تکنولوژی به کشورهایی که سطح تکنولوژی آنها از کشور ما پایین‌تر است مطمئناً از سمت کشور ما صورت خواهد گرفت، اسما در رابطه با کشورهایی که وضعیت تکنولوژی و فناوری

هم در خارج از کشور داشته باشد و این مسئله برای ما بسیار مهم بوده و بر روی آن پافشاری می‌کنیم که بتوانیم حرکت‌های بزرگی انجام دهیم.

وی ادامه داد: انتقال تکنولوژی به کشورهایی که سطح تکنولوژی آنها از کشور ما پایین‌تر است مطمئناً از سمت کشور ما صورت خواهد گرفت، اسما در رابطه با کشورهایی که وضعیت تکنولوژی و فناوری